

УДК 347.78.02

Н. Є. Яркіна,
канд. юрид. наук, доцент
Національний університет
«Юридична академія України
імені Ярослава Мудрого»,
м. Харків

ПРО НАДАННЯ РОБОТОДАВЦЕВІ НЕМАЙНОВИХ ПРАВ НА СЛУЖБОВИЙ ТВІР

Стаття присвячена питанню закріплення за роботодавцем – юридичною особою немайнових прав на службовий твір, що пов'язано з практичною необхідністю судового захисту його ділової репутації. Пропонується доповнити Цивільний кодекс України нормами про немайнове право юридичної особи на зазначення свого найменування при використанні службового твору, а також про право на захист останнього від дій, які можуть порушити його цілісність, спотворити, перекрутити, зробити неможливим застосування за призначенням, погіршити якість і в такий спосіб спричинити шкоду діловій репутації роботодавця.

Ключові слова: немайнове авторське право, службовий твір, ділова репутація юридичної особи.

У праві інтелектуальної власності вся сукупність виключних прав традиційно поділяється на 2 види – майнові й особисті немайнові. (До речі, окремі вчені вказують на умовність такого поділу [Див.: 15, с. 194; 4, с. 77, 78]). Цивільний кодекс України (далі – ЦК) в загальних положеннях книги IV до особистих немайнових прав відносить (а) право на визнання людини творцем об'єкта інтелектуальної власності, (б) право перешкоджати будь-якому посягання, здатному завдати шкоди його честі чи репутації, а також (в) інші немайнові права, встановлені законом (ст. 423). Критерієм їх виділення в окрему групу є немайновий інтерес творця, що лежить в основі прав і пов'язаний з охороною

його гідності, творчої репутації, імені, із забезпеченням суспільного визнання.

Реалізація й захист немайнових прав є передумовою задоволення майнових авторських інтересів і сприяє новим творчим досягненням. Тому питання їх правової охорони завжди залишаються актуальними і є предметом численних наукових праць. Зокрема, проблематиці особистих немайнових прав приділяли увагу С. Ю. Бурлаков, Е. П. Гаврилов, М. К. Галянтич, О. В. Жилінкова, О. М. Мельник, М. М. Мікуліна, Л. С. Нецька, О. П. Орлюк, О. М. Піцан, Р. О. Стефанчук, Р. Б. Шишка, О. О. Штефан.

Сучасний ринок мультимедійних та інформаційних продуктів створює нові аспекти зазна-

ченої тематики. Як відзначають фахівці, за статистикою понад половини всіх охоронюваних результатів інтелектуальної власності створюється найманими працівниками [8]. Поширення об'єктів авторського права, що створюються з використанням сукупності професійних, організаційних, наукових, матеріальних та фінансових ресурсів юридичної особи, породжує чимало проблемних питань. У науковому середовищі тематика охорони прав на службові об'єкти інтелектуальної власності обговорюється такими вченими, як О. М. Боржемська, В. О. Вайпан, Е. П. Гаврилов, В. А. Дозорцев, В. О. Калятин, В. М. Крижна, О. П. Любимов, В. В. Погуляєв, О. П. Сергєєв, В. В. Соловійова та ін. Слід зазначити, що основна увага в їх наукових працях зосереджена на питаннях виокремлення загальних ознак службового об'єкта інтелектуальної власності, підстав визнання майнових прав на нього за роботодавцем, на способах їх реалізації, в тому числі доцільності укладення авторського договору з працівником про належність і розподіл майнових прав, співвідношення авторської винагороди й заробітної плати.

Разом із тим без належної уваги залишилось актуальне, з нашого погляду, питання про можливість визнання за робо-

тодавцем – юридичною особою немайнових прав інтелектуальної власності на службовий твір. Його виникнення пов'язано з практичною потребою захисту ділової репутації юридичної особи, яка інвестує різноманітні вкладення у створення службового твору. Серед ознак створення останнього називають використання досвіду, виробничих знань, секретів виробництва, обладнання, матеріальних і фінансових засобів роботодавця [16, с. 140], які є підставами для визнання за ним майнових прав на службовий об'єкт, які належать йому спільно з автором-творцем (ст. 429 ЦК).

Одна з проблем правового статусу цієї юридичної особи – брак можливості захищати в суді свої немайнові інтереси, які за нею не визнаються. Існуючі із цього питання прогалини в чинному законодавстві, а також брак наукових його розробок серед сучасних вітчизняних досліджень зумовили потребу окремо опрацювати в даній статті проблеми доцільності надання немайнових прав роботодавцеві стосовно службового твору, а також визначення видів таких прав.

Особисті немайнові права автора традиційно характеризуються як невідчужувані (ч. 4 ст. 423 ЦК) і діючі безстроково (ст. 425 ЦК). У науковій правовій літературі часто наголошується,

що вони можуть належати безпосередньо тільки створювачеві об'єкта – його авторові [15, с. 194], що вони тісно пов'язані із фізичною особою [9, с. 43] й не можуть передаватися іншим [20, с. 641]. Подібне розуміння знайшло своє втілення в питанні поділу прав між суб'єктами щодо службових об'єктів інтелектуальної власності. Спираючись на норми національного законодавства, вчені підкреслюють належність особистих немайнових прав авторові службових об'єктів, тобто їх творцеві – фізичній особі [Див.: 11, с. 193; 2, п. 1596].

Чинне законодавство України виходить з того, що особисті немайнові права інтелектуальної власності належать творцеві об'єкта права інтелектуальної власності, а у випадках, передбачених законом, можуть належати іншим особам (ч. 2 ст. 423 ЦК). Отже, передбачається, що загальне правило про належність немайнових прав авторові може мати встановлені законом винятки. Але ж спеціальні положення гл. 36 ЦК і Закону України «Про авторське право і суміжні права» [12], що регулюють відносини у сфері авторського права, таких винятків не передбачають. На перший погляд, це може означати, що вони характерні для інших інститутів права інтелектуальної власності, зокрема, для патентного права.

Існує думка, що можливість належності немайнових прав не лише творцеві, а й іншим особам (заявникам, спадкоємцям, роботодавцям) якраз і вказує на своєрідність немайнових прав у праві промислової власності й на їх відмінність від немайнових прав на твори науки, літератури й мистецтва [11, с. 239].

Разом із тим вважаємо, що закріплена загальною нормою принципова допустимість належності немайнового права інтелектуальної власності особі, яка не є створювачем, дозволяє розглядати таку можливість і в рамках інституту авторського права. Прикладом такого регулювання можуть служити положення ЦК Російської Федерації [5, ч. 3 ст. 1295], де передбачено, що роботодавець при використанні службового твору вправі зазначати своє ім'я (чи найменування) або вимагати цього. Російські вчені розглядають таке право роботодавця саме як особисте немайнове право, захист якого здійснюється за допомогою тих же способів, якими захищаються й особисті немайнові права автора [3]. Причому в сучасних наукових дослідженнях, присвячених питанням службових об'єктів інтелектуальної власності, пропонується закріпити подібну норму як загальну щодо права роботодавця на зазначення свого імені або найме-

нування і права вимагати цього для всіх об'єктів, при використанні яких це є можливим і які позначаються знаком охорони [1, с. 23]. Крім того, немайнове право на обнародування теж розглядається як таке, що може належати роботодавцеві. Його рекомендується розмежовувати на право (а) дозволяти обнародування, яке належить авторові службового об'єкта, і (б) здійснення дій по обнародуванню, яке слід визнавати за роботодавцем [1, с. 25, 26].

В українській цивілістиці науковці, які допускають можливість відчуження немайнових прав, все ж таки обстоюють думку про розмежування особистих немайнових прав, які неможливо відчужувати, й немайнових прав, які можуть передаватися творцем за договором, а також належати іншим особам на підставі закону [10, с. 24].

Незважаючи на те, що належність роботодавцеві як майнових, так і немайнових прав, притаманна традиціям англосаксонського права (США, Великобританія) [7, с. 16], наведені положення нового українського й російського законодавства, а також сучасні позиції науковців свідчать про відхід від традиційного сприйняття немайнових прав інтелектуальної власності як таких, що належать лише створювачеві об'єкта. У відносинах

стосовно службового твору таке розуміння немайнових прав обумовлено нагальними потребами захисту інтересів роботодавця. Нерідко саме ця особа більше, ніж безпосередньо автори, заінтересована в реалізації окремих немайнових прав. Зокрема, це стосується права на недоторканність твору (п. 4 ч. 1 ст. 438 ЦК), яке дає змогу протидіяти будь-якому його спотворенню, зміні чи перекрученню, якщо таке здатне завдати шкоди честі чи репутації автора. Безумовно, автором може вважатися лише фізична особа – безпосередній створювач об'єкта і саме його репутація знаходиться під загрозою в разі порушення цілісності твору.

Водночас роботодавець, який надав необхідні ресурси для створення службового об'єкта й має за мету подальше його використання у своїй діяльності, теж заінтересований у збереженні незмінного, неперекрученого стану службового твору в процесі його тиражування чи іншого використання, адже це прямо впливає на його ділову репутацію. Успіх цього роботодавця на тому чи іншому ринку може безпосередньо залежати від якості інтелектуального продукту, що створюється його працівниками, свідчить про їх фаховий рівень і визначає конкурентоздатність об'єктів інтелектуальної власності. Ось

чому допущені при відтворенні чи розповсюдженні твору помилки, внесені випадково чи умисно зміни, інші спотворення об'єкта здатні серйозно зашкодити не лише його просуванню на ринку, а й змінити ставлення споживача до фахової компетенції працівників юридичної особи та якості виробленого ними інтелектуального продукту.

Особливо вразливими в цьому плані є об'єкти, що створюються й використовуються в цифровому середовищі, мають інформативне, наукове, освітнє чи прикладне значення (комп'ютерні програми, бази даних, мультимедійні продукти, наукові твори, архітектурні проекти тощо), де незначна помилка, перекручення чи зміна можуть звести нанівець їх придатність до використання або призвести до майнової шкоди для користувача чи інших осіб. Не важко здогадатися, що таке псування інтелектуального продукту (умисне чи випадкове) може стати дійовим інструментом у конкурентній боротьбі й суттєво вплинути на репутацію юридичної особи, зусиллями й ресурсами якої створено певний твір.

У подібних ситуаціях юридична особа – роботодавець повинна мати можливість протидіяти згаданому порушенню цілісності й пошкодженню інтелектуального продукту, причому

незалежно від дій безпосередніх авторів. Це має надзвичайне значення для неї, коли автори (включаючи й колишніх співробітників) займають пасивну позицію, не бажають вступати в судові конфлікти з порушниками й заявляти до них позовні вимоги. При цьому важливо пам'ятати, що з урахуванням положень ст. 15 ЦК суб'єктом права на захист порушеного суб'єктивного права може вважатися лише особа, якій це право належить. За браком можливості спонукати авторів до активних дій по відновленню цілісності твору роботодавець, чия репутація страждає, процесуально не є належним позивачем, отже, знаходиться в так би мовити, безпорадному стані.

Подібні обставини, з нашого погляду, дозволяють вести мову про необхідність надати юридичній особі, яка за загальним правилом набуває первинних майнових прав інтелектуальної власності на службовий твір (ст. 429 ЦК), також окремі немайнові права. У першу чергу до них слід віднести право на недоторканність твору від дій, які порушують його цілісність, і в такий спосіб здатні зашкодити діловій репутації роботодавця. Вважаємо, що загальні передумови для цього існують у нормі ч. 1 ст. 429 ЦК, де визначено, що у випадках, передбачених зако-

ном, окремі особисті немайнові права інтелектуальної власності на об'єкт, створений у зв'язку з виконанням трудового договору, можуть належати юридичній або фізичній особі, де або в якій працює трудівник. Отже, до названої статті слід додати *норму про належність роботодавцеві немайнового права на недоторканність службового твору від дій, що можуть порушити його цілісність, спотворити, перекрутити, унеможливити використання за призначенням, погіршити якість і в такий спосіб завдати шкоди діловій репутації роботодавця.*

Відповідно, останній отримує правову можливість звертатися до суду з вимогами відновити попередній стан твору, усунути внесені зміни чи допущені пошкодження, заборонити поширення його примірників без необхідних виправлень, а також компенсувати моральну шкоду, заподіяну зазначеним порушенням його немайнового права. Вважаємо, що дане право має своїм об'єктом ділову репутацію роботодавця, пов'язану з його здатністю створювати якісний і конкурентоздатний інтелектуальний продукт.

У зв'язку із цим ми не можемо погодитися з висловленою в науковій правовій літературі думкою про розмежування немайнових прав на (а) право на

недоторканність твору і (б) право на репутацію автора, що пояснювалося їх різними об'єктами: об'єктом першого є цілісність твору, об'єктом другого – репутація автора [17, с. 56]. Відомо, що об'єктом особистого немайнового права завжди є благо немайнового характеру [18, с. 252]. До нього безперечно належить репутація автора (а також, на нашу думку, й роботодавця), але не може бути віднесена цілісність твору як така. Тому особисте немайнове право на недоторканність твору, на наше переконання, слід розглядати як право, об'єктом якого є саме репутація творця або репутація роботодавця, який організував і забезпечив умови для створення службового об'єкта. Збереження цієї репутації забезпечується юридичною можливістю попереджати будь-які втручання й порушення цілісності твору, а також застосовувати правові засоби її відновлення.

Для авторського права характерно, що смерть носія суб'єктивного немайнового права призводить до його припинення. Але законом передбачено можливість здійснювати захист репутації творця іншими особами (спеціально уповноваженими автором чи його спадкоємцями – ст. 439 ЦК). Спираючись на ці авторсько-правові традиції, вважаємо, що анало-

гічне правило про охорону ділової репутації юридичної особи може бути встановлене й у випадку припинення роботодавця, якому належали права інтелектуальної власності на службовий твір. Потреба в такій охороні виникає, якщо припинення відбулося з правонаступництвом. До обсягу прав, що перейшли до новостворених юридичних осіб, не може перейти ділова репутація як немайнове благо. Це пов'язано, по-перше – із невідчужуваністю таких благ від своїх носіїв [6, с. 229], по-друге, з сутністю ділової репутації юридичної особи. Ця репутація розуміється як усталена оцінка особи в будь-якій сфері діяльності (професійної чи іншої суспільно-корисної), що ґрунтується на наявній інформації про її позитивні й негативні суспільно значущі діяння, відома оточуючим і в силу цього віддзеркалена в суспільній свідомості як думка про особу [19, с. 81]. Головними акцентами в цьому визначенні є те, що ділова репутація – це оцінка особи, що відбивається у свідомості соціуму на підставі відомої йому інформації про діяльність особи. Така оцінка складається стосовно кожного окремого суб'єкта й не може автоматично перейти в порядку правонаступництва. У той же час для правонаступника юридичної особи, який продовжує діяльність

у тій же сфері підприємництва, може бути важливим збереження й охорона позитивної ділової репутації попередника, якщо факт правонаступництва оприлюднюється споживачам. Отже, право на охорону ділової репутації означатиме процесуальну можливість звертатися до суду з вимогами заборонити дії, що їй шкодять.

Захист немайнових інтересів роботодавця при використанні службового твору вимагає також надання йому права зазначати своє найменування на примірниках твору у випадках, коли це практично можливо. Доцільність його введення теж пояснюється охороною ділової репутації роботодавця на відповідному ринку інтелектуальних продуктів. Слід підкреслити: той широкий зміст права на ім'я, характерний для автора-творця (ст. 438 ЦК), до роботодавця не може бути застосований повною мірою. Так, надати йому такої правомочності, як право обирати псевдонім, неможливо, адже юридична особа, виходячи з вимог її індивідуалізації в цивільному обороті має брати участь у цивільних відносинах під власним найменуванням, відомості про яке вносяться до установчих документів і реєструються в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб (статті 89 і 90 ЦК). Зміна найменування перед-

бачає особливий порядок, включаючи внесення змін до державного реєстру (ч. 4 ст. 90 ЦК), а використання чужого найменування взагалі забороняється (ч. 5 ст. 90 ЦК).

Що стосується права на анонімність, яке є складником права на авторське ім'я, то вважаємо, що немає сенсу викремлювати його як самостійну правомочність для роботодавця щодо службового твору. Диспозитивність реалізації будь-якого цивільного права, в тому числі й особистого немайнового, на зазначення найменування особи, яка володіє правом інтелектуальної власності, передбачає вільний розсуд стосовно його реалізації або відмови від цієї правової можливості. Тому роботодавець, безумовно, може й не вказувати себе як володільця прав інтелектуальної власності, хоча з практичної точки зору для нього це недоцільно. Разом із тим юридична особа – виробник певної продукції, що включає об'єкти інтелектуальної власності, зобов'язана вказувати дані про себе на підставі спеціального законодавства, зокрема, Законів України «Про захист прав споживачів» [14, статті 4 і 15] і «Про відповідальність за шкоду, завдану внаслідок дефекту в продукції» [13, ст. 1]. Отже, роботодавець, який набуває немайнових прав

на службовий твір, може не позначати себе на примірниках об'єкта як володільця прав інтелектуальної власності, проте зобов'язаний ставити найменування як виробника певної продукції, яка може містити об'єкти інтелектуальної власності.

Виходячи з викладеного вважаємо, що єдиною важливою й допустимою правомочністю роботодавця є той складник права на ім'я, що стосується *можливості вимагати чи забороняти зазначення свого найменування у зв'язку з використанням службового твору*.

Розмірковуючи з приводу його необхідності, можна було б припустити, що подібну функцію здатне виконати передбачене ЦК право інтелектуальної власності на комерційне найменування (ст. 489), яким може скористатися юридична особа, яка випускає у світ інтелектуальний продукт службового характеру. Однак слід визнати, що це право не є настільки універсальним, як особисте немайнове авторське право на ім'я. По-перше, комерційне найменування не може застосовуватися й охоронятися щодо осіб, які не є суб'єктами підприємницької діяльності, а займаються, наприклад, науковою, освітньою, культурною, громадською діяльністю без мети отримання прибутку, але, тим не менше, заінтересова-

ні у формуванні певного рівня їх професійної репутації. По-друге, використання комерційного найменування прив'язано до самого суб'єкта і його дій (діяльності) на ринку, а авторське право на найменування – з оборотом інтелектуального продукту й забезпечує при кожному його використанні сповіщення про володільця прав інтелектуальної власності.

Таким чином, урахувавши наведене, пропонуємо доповнити ст. 438 ЦК України додатковою частиною з таким змістом:

«Юридична особа набуває немайнових прав інтелектуальної власності на твір, створений її працівниками у зв'язку з виконанням трудового договору (службовий твір), а саме: 1) права на недоторканність службового твору від дій, що можуть порушити його цілісність, спотворити, перекрутити, унеможливити використання за призначенням, погіршити якість і в такий спосіб завдати шкоди діловій репутації роботодавця; 2) права на найменування, зазначення якого роботодавець вправі вимагати при будь-якому використанні службового твору, коли це практично можливо.

У випадку припинення юридичної особи з правонаступництвом правонаступники вправі здійснювати охорону недоторканності службового твору від дій, здатних зашкодити їх діловій репутації. До правонаступників припиненої юридичної особи, якій належали майнові права на службовий твір, переходить право вимагати зазначення їх найменування на примірниках твору при його використанні, коли це практично можливо».

Відповідно, назва ст. 438 ЦК України має бути змінена на наступну: «Немайнові права автора та інших суб'єктів авторського права».

Розглянуті в даній статті питання, на думку її авторки, мають практичне значення і спрямовані на вдосконалення впорядкування відносин щодо службових об'єктів інтелектуальної власності. Розглянуті положення не можна назвати традиційними для вітчизняного авторсько-правового регулювання, а тому потребують подальшого поглибленого дослідження. Напрямок наступних наукових розвідок мають стати особливості реалізації розглянутих немайнових прав роботодавця та способи їх судового захисту.

Список літератури: 1. Баттахов П. П. Служебные результаты интеллектуальной деятельности по законодательству Российской Федерации: автореф. дис. на соиск. учен. степ. кандид. юрид. наук: 12.00.03 – гражданское право; предпринимательское право; семейное право; международное частное право / П. П. Баттахов. – М., 2010. – 29 с. 2. Белов В. А. Гражданское право: особ. ч.: учебник/ В. А. Белов – М.: АО «Центр ЮРИнфоР», 2004. – 767 с. 3. Гаврилов Э. Права на служебные результаты интеллектуальной деятельности и секреты

ПРОБЛЕМИ ЗАКОННОСТІ

производства / Э. Гаврилов // Хоз-во и право. – 2007. – № 10. – С. 104-118. **4. Гордон М. В.** Советское авторское право: учебник/ М. В. Гордон. – М.: Юр. лит., 1955. – 232 с. **5. Гражданский кодекс РФ** от 18.12.2006, № 230-ФЗ. – [Ч. 4] [Электрон. ресурс]. – Режим доступа // <http://www.consultant.ru>. **6. Гражданское право: учебник:** ч. 1. – [Изд. 3-е, перераб. и дополн.] под. ред. А. П. Сергеева, Ю. К. Толстого. – М.: Проспект, 1998. – 632 с. **7. Добрякова Н. И.** Некоторые аспекты правового положения служебных произведений в образовании/ Н. И. Добрякова // Юрид. образование и наука. – 2007. – № 4. – С. 14-17. **8. Лосев С.** Служебные объекты права интеллектуальной собственности/ С. Лосев [Электрон. ресурс]. – Режим доступа: <http://www.busel.org> **9. Мікуліна М.** Особисті немайнові права інтелектуальної власності як складова інтелектуальної приватності фізичної особи / М. Мікуліна // Теорія і практика інтелект. власності. – 2011. – № 4. – С. 42-45. **10. Особисті немайнові права інтелектуальної власності творців:** моногр. / за ред. В. В. Луця. – Тернопіль: підруч. і посіб., 2007. – 256 с. **11. Право інтелектуальної власності:** підруч. [для студ. вищ. навч. закл.] / за ред. О. А. Підпригори, О. Д. Святоцького. – К.: Вид. дім «Ін Юре», 2002. – 624 с. **12. Про авторське право та суміжні права:** Закон України від 23.12.1993 р. [в ред. Закону України від 11.07.2001 р.] // Уряд. кур'єр: Орієнтир. – 2001. – 5 вер. **13. Про відповідальність за шкоду, завдану внаслідок дефекту в продукції:** Закон України від 19.05.2011 р., № 3390-VI [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua> **14. Про захист прав споживачів:** Закону України від 12.05.1991 р., № 1023-XII [в ред. Закону № 3161-IV від 01.12.2005 р.] [Електрон. ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua> **15. Сергеев А. П.** Право интеллектуальной собственности в Российской Федерации: учебник/ А. П. Сергеев. – М.: Проспект, 1996. – 704 с. **16. Соловйова В. В.** Правові підстави визнання службовими об'єктів права інтелектуальної власності / В. В. Соловйова // Вісн. госп. судочинства. – 2007. – № 1. – С. 134-143. **17. Стефанчук Р. О.** Перспективи розвитку права інтелектуальної власності в Україні (на прикладі особистих немайнових прав) / Р. О. Стефанчук // Право України. – 2011. – № 3. – С. 45–59. **18. Цивільне право:** підруч. – [У 2-х т. – Т. 1] / за ред. В. І. Борисової, І. В. Слasiбо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – Х.: Право, 2011. – 656 с. **19. Цивільний кодекс України:** наук.-практ. коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищ. суд. інстанцій, М-ва юстиції, науковців, фахівців). – Т. 3: Юридична особа / за ред. І. В. Слasiбо-Фатєєвої. – Х.: Страйд, 2009. – 736 с. **20. Цивільний кодекс України:** наук.-практ. коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищ. суд. інстанцій, М-ва юстиції, науковців, фахівців). – Т. 4: Об'єкти. Правочини. Представництво. Строки / за ред. І. В. Слasiбо-Фатєєвої. – Х.: ФО-П Колісник А. А., 2010. – 768 с.

О ПРЕДОСТАВЛЕНИИ РАБОТОДАТЕЛЮ НЕИМУЩЕСТВЕННЫХ ПРАВ НА СЛУЖЕБНОЕ ПРОИЗВЕДЕНИЕ

Яркина Н. Е.

Статья посвящена вопросу закрепления за работодателем – юридическим лицом немущественных прав на служебное произведение, что связано с практической необходимостью судебной защиты его деловой репутации. Предлагается дополнить Гражданский кодекс Украины нормами о немущественном праве юридического лица на указание своего наименования при использовании служебного произведения, а также о праве на защиту последнего от действий, которые могут нарушить его целостность, исказить, сделать невозможным использование по назначению, ухудшить качество и таким образом причинить вред деловой репутации работодателя.

Ключевые слова: немущественное авторское право, служебное произведение, деловая репутация юридического лица.

ABOUT GRANTING OF THE MORAL RIGHTS OF WORK MADE FOR HIRE TO AN EMPLOYER

Yarkina N. E.

The article is devoted to issues surrounding an assignment of moral rights of work made for hire to an employer as a legal entity, which is connected with practical need for judicial protection of its business reputation. The author offers to add norms about moral rights of a legal entity to the

Civil code of Ukraine, including the right to mention its name when using the work made for hire and the right of integrity of the work made for hire to bar it from actions, which can distort, impede intended use of the work, worsen its quality, and thus harm business reputation of the employer.

Key words: moral rights, work made for hire, business reputation of a legal entity.

Надійшла до редакції 20.09.2012 р.

УДК 347:004.738.1.:330.123.6

Н. В. Аляб'єва,
канд. юрид. наук, доцент
Донбаська національна академія
будівництва і архітектури,
м. Макіївка Донецької обл.

ДОГОВІР ПРО НАДАННЯ ПОСЛУГ ХОСТИНГУ

Розглядається договір про надання послуг хостингу. Розкривається його правова природа (договорів консенсуального, приєднання, оплатного/безоплатного, двостороннього, різновиду публічних договорів). Запропоновано авторське визначення цього правочину.

Ключові слова: договір, хостинг, надання послуг, замовник і виконавець договору.

Ринок хостингу в Україні є доволі молодим. Практично всі суб'єкти підприємницької діяльності, які пропонують послуги даного характеру в мережі Інтернет, надають практично однаковий набір послуг і відрізняються тільки технологічністю, надійністю і кваліфікацією працівників. Компанії й суб'єкти підприємницької діяльності стрімко відкривають для себе можливості Інтернету і прагнуть максимально їх використовувати за допомогою швидкого навчання, оброблення й передачі інформації. Суспільство переходить на якісно новий етап інтелектуального й технологічного розвитку, де визначальну роль

відіграє інформація. Відкривається все більше нових компаній та організацій, які надають різні хостингові послуги. Ними займаються численні компанії, охоплюючи все більш широкий спектр послуг у цій царині. Наприклад, компанія Ukrhosting може забезпечити високу швидкість завантаження сторінок по мережі обміну трафіком.UA – IX. Вона ж надає хостингові послуги в США і забезпечує швидкість доступу до власного сайту з будь-якої точки світу. На сучасному етапі розвитку інформаційних технологій договір про надання таких послуг є актуальним і досить поширеним.